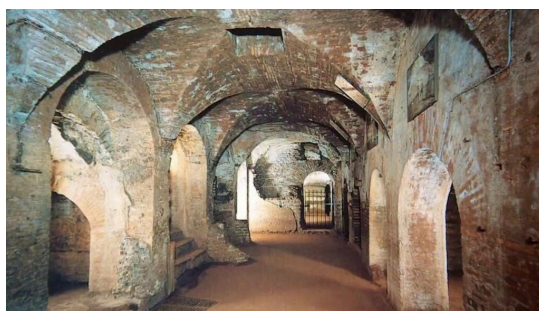

Pápež rozdal účastníkom Synody text progresivistickej nátlakovej skupiny II. vatikánskeho koncilu – tzv. Paktu z katakomb. Čo to znamená?

Anna Kulanová a Branislav Michalka

6. novembra 2023 ✝ Cirkev

Cirkevný historik Roberto de Mattei, ktorý vo svojom kľúčovom diele o II. vatikánskom koncile, preloženom do slovenčiny a vydanom Nadáciou Slovakia Christiana píše podrobne o Pakte z katakomb, pred nedávnom uviedol, že táto podľa neho mimoriadne významná udalosť je „posledným aktom procesu“, ktorý sa začal II. vatikánskym koncilom a vrcholí synodou pápeža Františka o synodalite.

Ilustračný obrázok, zdroj: youtube.com

Mnohých katolíkov pred nedávnom zaujala správa, že v rámci synodálnych duchovných cvičení dostali účastníci Synody o synodalite vo forme modlitebnej brožúrky znenie tajného paktu, ktorý prvýkrát zostavila skupina liberálnych teológov počas II. vatikánskeho koncilu.

V článku uverejnenom 13. októbra v jezuitmi vedenom časopise *America* bolo odhalené, že účastníci Synody o synodalite, počas ich cesty 12. októbra do katakomb sv. Sebastiána, Callista a Domitilly, obdržali práve ten dokument, na ktorom sa zhodli pred viac ako 50 rokmi účastníci tajného stretnutia v katakombách.

Text a jeho odovzdanie účastníkom Synody zhodnotil cirkevný historik profesor Roberto de Mattei ako „posledný akt procesu“, ktorý sa začal II. vatikánskym koncilom a momentálne vrcholí pápežovou Synodou o synodalite. Profesor de Mattei poskytol portálu *LifeSiteNews* svoje stanovisko, v ktorom uviedol:

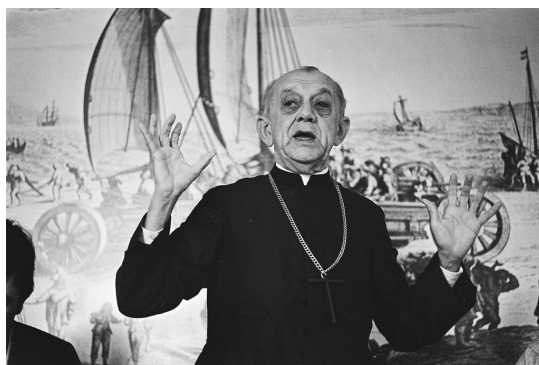
„Text Paktu z katakomb, distribuovaný synodálnym otcom minulý týždeň nie je čisto spomienkovou udalosťou, ale posledným aktom procesu, ktorý sa začal II. vatikánskym koncilom a má svoje konečné vyjadrenie v projekte Synody povzbudenej pápežom Františkom, aby zmenila identitu katolíckej Cirkvi, odstránením akéhokoľvek „konštantínovského“ prvku a jeho premenou na rovnostársku a pauperistickú sociálnu agentúru.“

Čo je Pakt z katakomb?

16. novembra 1965 sa 42 biskupov, ktorí sa zúčastnili na II. vatikánskom koncile, stretlo v katakombách svätej Domitilly, aby zostavili a podpísali tzv. „Pakt z katakomb“. Text zostal z veľkej časti mimo povedomia verejnosti, ale je formuláciou 13 kľúčových bodov, pričom všetky sú založené na princípoch heterodoxnej teologickej a filozofickej koncepcie známej ako „Teológia oslobodenia“.

Táto marxizmom a ľavicovými ideológiami ovplyvnená teológia zdôrazňuje prvky, ktoré sa podľa prof. de Matteiho v drvivej väčšine svojich cieľov zhodujú s cieľmi dnešných aktivistov „sociálnej spravodlivosti“, ako napríklad:

- žitím „obyčajným spôsobom ľudu“;
- odmietaním „bohatstva“ vrátane kňazského oblečenia a liturgických predmetov;
- odmietanie tradičných cirkevných titulov ako napr. „*Excelencia*“;
- vyhýbanie sa akémukoľvek zdaniu hierarchického usporiadania a prezentácie, a to aj počas liturgie;
- zameriavanie sa na štýl „*kolegiality*“;
- snahou, aby sme „*boli viac ľudsky prístupnejší a prívetivejší*“ a „*ukázali, že sme otvorení všetkým, bez ohľadu na ich náboženstvo*“.

Brazílsky prelát, arcibiskup Hélder Câmara

zdroj: wikimedia commons

Kto zorganizoval Pakt z katakomb?

Zosnulý biskup z Ivrey Luigi Bettazzi, ktorý bol až do svojej smrti v júli 2023 posledným žijúcim signatárom paktu, uviedol, že text napísal z veľkej časti najmä arcibiskup Hélder Câmara, brazílsky prelát, ktorý je označovaný ako „ikona“ a „otec“ „Teológie oslobodenia“.

Prof. de Mattei poznamenáva, že Câmaraova spolupráca s prominentným obhajcom liberalizmu kardinálom Josephom Suenensom na II. vatikánskom koncile bola „jednou zo skrytých hnacích síl koncilového zhromaždenia“. O jeho vplyve na juhoamerických prelátov, ako aj o jeho liberálnej orientácii nemôže byť pochyb. Câmaraove liberálne tendencie boli dostatočne zrejmé už počas II. vatikánskeho koncilu, keďže otvorene obhajoval antikoncepciu a akceptovanie rozvodu a momentálne je všeobecne uznávaný ako jeden zo zdrojov inšpirácie pápeža Františka. Vzhľadom na to, že Câmara bol tiež podpredsedom CELAM (Konferencie juhoamerických biskupov) v čase II. vatikánskeho koncilu, mal značný vplyv na asi šesťsto latinskoamerických prelátov.

Netreba prehliadať ani pozadie signatárov

Podpis biskupa Luigiho Bettazziho na Pakte z roku 1965, nás privádza na stopu ďalších predstaviteľov liberálnych síl. Bettazzi, ako uvádza prof. de Mattei, bol pod dokumentom podpísaný ako zástupca kardinála Giacomina Lercara, arcibiskupa z Bologne.

Práve kardinál Lercaro mal veľký vplyv na koncipovanie nového omšového obradu z roku 1969, na ktorom spolupracoval s arcibiskupom Annibalom Bugninim, a bol jedným zo štyroch moderátorov menovaných pápežom Pavlom VI., aby dohliadali na každodenné konanie II. vatikánskeho koncilu – a to len niekoľko týždňov po zvolení Pavla VI. za pápeža v júni 1963.

Istý páter Giuseppe Dossetti slúžil ako Lercarov teologický poradca. Dossetti bol vedúcou osobnosťou tzv. „Bolonskej školy“, ktorá neskôr podporovala liberálneho „ducha“ koncilu a vykresľovala tradicionalistov ako nepriateľov. Akademické prostredie Bologne, a to nielen v teologických kruhoch, bolo už od 50. rokov minulého storočia charakterizované silnou ľavicovou a liberálnou orientáciou. Z toho dôvodu sa o Bologni vždy hovorilo ako o „červenom pásme“. Prof. de Mattei opisuje „Bolonskú školu“ ako „*intelektuálne laboratórium európskeho ultraprogresizmu*“.

Za „Paktom z katakomb“ z roku 1965 stáli zakladatelia a poprední predstavitelia extrémnych liberálnych síl v Európe a Južnej Amerike. Mnohé nasledujúce udalosti napomohli k presadeniu ich ideálov. S nimi súzneli aj mnohé kroky koncilových otcov a rovnaké trendy sa začali presadzovať aj v iných častiach Cirkvi. V komentári pre *LifeSiteNews* prof. de Mattei uviedol, že napríklad v roku 1965 bol aj „otec Pedro Arrupe, autor projektu reformy Cirkvi, ktorý obrátil jej základy hore nohami podľa vzoru „Paktu z katakomb“, zvolený za generála Spoločnosti Ježišovej“.

Bol to ten istý liberálny generálny predstavený jezuitov, ktorý bol mentorom mladého Jorge Bergoglia SJ a pripravil ho, aby sa stal rehoľným predstaveným vo veku iba 36 rokov. A jeho žiak nezabudol na zásluhy svojho mentora. Pápež František chválil Arrupeho ešte počas tohto leta, keď v prejave ocenil jeho „odvahu“.

Oblúbený teológ oslobodenia pápeža Františka, Leonardo Boff

zdroj: flickr.com

„Pakt z katakomb“ a pápež František

Aby sme pochopili pápeža Františka a jeho smerovanie Cirkvi, je nevyhnutné pochopiť jeho vzťah k textu podpísanému zasvätenými koncilovými otcami v roku 1965. Pre Františka má zásadný význam spojenie s tými, ktorí sa podieľali na dokumente, ako aj s ideológiou samotného textu a so samotnými jej cieľmi.

Prof. de Mattei pre *LifeSiteNews* uviedol, že František vlastní a opatruje text dokumentu prinajmenšom od začiatku svojho pôsobenia vo Vatikáne: „*Dňa 21. marca 2013, týždeň po svojom zvolení, dostal pápež František kópiu „Paktu z katakomb“ z rúk argentínskeho aktivistu Adolfa Péreza Esquivela, podporovateľa marxistických diktátorov Fidela Castra, Nicolasa Madura a Huga Chavesa,*“ uviedol historik.

V júli 2014 pápežov obľúbený teológ oslobodenia Leonardo Boff „publikoval článok s názvom *El pacto de las catacumbas vivido por el Papa Francisco* (Pakt z katakomb oživený skrze pápeža Františka), ktorý sa po podrobnom opísaní záverov „Paktu z katakomb“, končil s týmito slovami: „*Nie sú to práve tie ideály, ktoré prezentoval pápež František?*“

O kontinuite medzi Paktom z katakomb a súčasným pontifikátom, zrejme nemôže byť pochyb. V roku 2015 napríklad biskup Bettazzi uviedol, že text, na ktorom on a jeho spolusignatári pracovali, teraz „*prináša ovocie*“. Dodal, že „*Paktom z katakomb dneška... je pápež František.*“ Mimochodom, keď Bettazzi v júni zomrel, pápež František ho opísal ako „*muža dialógu a referenčný bod pre mnohých predstaviteľov talianskeho verejného a politického života*“.

Celkovo sa dokument začal dostávať do povedomia jednak zvolením Jorge Bergoglia do funkcie najvyššieho veľkňaza, ako aj okrúhlym výročím jeho podpísania. Vzhľadom na to, že rok 2015 bol 50. výročím tohto textu, bol obnovený záujem o dokument, ktorý do značnej miery zostal mimo povedomia verejnosti. *Denník The Washington Post*, ktorý určite nikto nepodozrieva z prílišného záujmu o detaily cirkevného života, napísal, že „*možno nič neoživilo a nelegitimovalo „Pakt z katakomb“ tak, ako prekvapivé zvolenie v marci 2013 argentínskeho kardinála Jorge Maria Bergoglia za pápeža Františka*“. Ide teda o vec, ktorá je zjavná aj v sekulárnom prostredí.

Heterodoxný nemecký prelát, kardinál Walter Kasper v interview uviedol, že Františkov „*program je do veľkej miery tým, čím bol Pakt z katakomb*“. Kasper dodáva, že „*teraz ho (František) vracia späť,*“ pripomenúc, že už v roku 2015 „*sa všade diskutovalo o Pakte z katakomb*“. „*Všade*“, to zrejme znamená v pokrokových kruhoch Cirkvi.

Biskup Luigi Bettazzi

zdroj: youtube.com

Amazonská synoda a nový pakt

Vzhľadom na to, že pápež František je svojim priaznivcami, progresivistickými teológmi či pamätníkmi paktu opisovaný ako samotné stelesnenie Paktu z katakomb, nie je prekvapujúce, že dokument prevzal kľúčovú úlohu v jeho pontifikáte. Pravdepodobne najjasnejší signál o Františkovom záväzku a podpore

„Paktu z katakomb“ z roku 1965, bol vyslaný do sveta počas Amazónskej synody v roku 2019.

Počas tejto synody – , ktorá sa snáď najviac preslávila tým, že sa počas jej konania vo Vatikáne uctievali pohanské modly bohyne Pachamamy – bola podpísaná obnovená verzia paktu z roku 1965. Ako uviedol prof. de Mattei o Pakte z roku 2019, došlo k rozšíreniu pôsobnosti paktu a *„sociálno-politický pakt zo 60. rokov sa stal pätnástbodovým sociálno-kozmickým paktom“*.

Jeanne Smitsová z *LifeSiteNews*, ktorá v tom čase písala o Pakte z roku 2019, poznamenala, že nový text obsahuje rôzne obohatenia pôvodného paktu, a to v prospech ekologických a domorodých tém. Nový „Pakt z katakomb“ deklaruje nielen uprednostňovanie sociálnych tém o chudobe, ako to urobil prvý pakt podpísaný v roku 1965, pričom chudobní sú teraz reprezentovaní domorodými obyvateľmi Amazónie, ale dopĺňa staršiu koncepciu aj *„právo“* domorodcov na ich tradičnú (pohanskú a panteistickú) *„spiritualitu“* a ich právo zúčastňovať sa a podieľať sa na všetkých cirkevných rozhodnutiach v ich oblasti. Panteistický prvok je v renovovanom Pakte prítomný v potvrdení *„integrálnej ekológie, v ktorej je všetko prepojené, ľudská rasa a všetko stvorenie, pretože všetky stvorenia sú dcérami a synmi Zeme“*.

„Pakt z roku 1965 bol teraz jednoducho aktualizovaný,“ napísala počas Amazonskej synody Smitsová.

Tu, ako v mnohých aspektoch detailov týkajúcich sa „Paktu z katakomb“, existujú ďalšie súvislosti detailov. Spomeňme ešte raz heterodoxného kňaza Boffa, ktorý jasal nad naplnením Paktu skrze pontifikát pápeža Františka. Ako povedala Dr. Maike Hicksonová, Boffovo priateľstvo s Františkom sa datuje už niekoľko desaťročí do minulosti a odkedy kardinál Bergoglio nastúpil na pápežský stolec a ponechal si Boffa ako blízkeho priateľa a poradcu, nadobudlo pre Cirkev ešte väčší význam.

Boff v rozhovore z roku 2016 skutočne potvrdil Františkovu oddanosť ideálom „Teológie oslobodenia“ z „Paktu z katakomb“, a otvorene vyhlásil, že pápež František je *„jedným z nás“*:

„Premenil Teológiu oslobodenia na spoločné vlastníctvo Cirkvi. A rozšíril ho,“ povedal Boff.

Kruh sa teda uzavrel a Pakt z katakomb už vlastne nie je paktom z katakomb, ale oficiálnou cirkevnou koncepciou, ktorú pápež František otvorene podporuje. Dnes je viac ako zjavné, že práve táto koncepcia bola hnacím motorom mnohých aktivít na koncile, ako aj pokoncilových reforiem a táto zjavnosť sa počas nasledujúcich desaťročí postupne viac a viac predierala z katakomb na svetlo. Postupným likvidovaním starých cirkevných štruktúr sa stával Pakt čoraz akceptovateľnejším a dominantnejším v myslení pokrokových klerikov. A keďže pápež František teraz otvorene zabezpečil, aby členovia vrcholného diela jeho pontifikátu – *Synody o synodalite*, dostali text Paktu z katakomb z roku 1965, ako námet na meditácie (tak totiž znelo oficiálne pápežovo odporúčanie), jeho koncepcia Cirkvi sa začína javiť čoraz jasnejšie, najmä pre tých, ktorí poznajú súvislosti a sú ochotní o nich premýšľať.

„Dnes,“ povedal prof. de Mattei pre *LifeSiteNews*, *„toto dedičstvo preberá organizmus, ktorý sa nazýva Synoda, aj keď to nie je autentická synoda (biskupi sú len časťou jej členov) a ktorý vyjadruje magistérium, ktoré nie je magistériom, pretože mu chýba obsah a forma autentického katolíckeho učenia.“*

Portál Christianitas.sk svojim čitateľom odporúča:

Taliansky historik a profesor, Roberto de Mattei prináša v knihe **Druhý vatikánsky koncil. Doposiaľ nenapísané dejiny** (slov. vydanie – Nadácia Slovakia Christiana), ucelený pohľad na udalosť, ktorá zásadným spôsobom ovplyvnila život v katolíckej Cirkvi v druhej polovici 20. storočia a nemalou mierou naň vplýva i dnes.

Uvedenú knihu si môžete objednať na adrese:

<https://www.christianashop.sk/druhy-vatikansky-koncil-doposial-nenapisane-dejiny/>

V našom e-shope si však môžete objednať vo výraznej zľave aj ďalšie zaujímavé tituly - viac informácií na našej stránke [christianashop.sk](http://christianitas.sk).

URL adresa článku: <http://christianitas.sk/papez-rozdal-ucastnikom-synody-text-progresivistickej-natlakovej-skupiny-ii-vatikanskeho-koncilu-tzv-paktu-z-katakomb-co-to-znamenava/>